

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

2 Οκτωβρίου 2023

Λήξη ισχύος του Νόμου ενίσχυσης του αγροτικού τομέα ΗΠΑ (Farm Bill). Αδυναμία Κογκρέσου για επικαιροποίηση του νέου νομοσχεδίου.

Εξέπνευσε τελικώς στις 30.9.2023 η ισχύς του νόμου “Agriculture Improvement Act of 2018” (υπεγράφη 21.12.2018), ευρύτερα γνωστού και ως “Farm Bill”, με αντικείμενο την ενίσχυση του αγροτικού τομέα (προϊόντα, πιστώσεις, εμπόριο, διατήρηση φυσικών πόρων, έρευνα/ανάπτυξη, διατροφικές προδιαγραφές, βιοενέργεια κ.ά.). Παρά την τακτική επικαιροποίηση και εκ νέου θέση σε ισχύ των σχετικών νομοθετημάτων από το 1933 (κατά τα τελευταία έτη συνήθως ανά πενταετία), κατά το τρέχον έτος δεν επετεύχθη η σχετική απαραίτητη συμφωνία στο Κογκρέσο (στις αντίστοιχες επιτροπές για τη γεωργία - Agriculture Committees - της Γερουσίας και της Βουλής Αντιπροσώπων) εξαιτίας διάφορων λόγων (βλ. παρακάτω), με αποτέλεσμα την αδυναμία ύπαρξης επικαιροποιημένου πακέτου μέτρων (στήριξης του αγροτικού τομέα) προς ψήφιση.

Σύμφωνα με τους αναλυτές, η αποτυχία του Κογκρέσου να ανανεώσει το νομοθέτημα Farm Bill οφείλεται τόσο σε πολιτικούς λόγους (κομματική πόλωση στο Κογκρέσο, καθώς και πιέσεις των Ρεπουμπλικάνων για μείωση δαπανών λόγω εκτίναξης του χρέους), όσο και σε παράγοντες που αφορούν την κατάσταση της αγροτικής οικονομίας (π.χ. υψηλό κόστος εισροών στην παραγωγή, όπως λιπασμάτων και καυσίμων, αλλά και διακυμάνσεις των τιμών της παραγωγής). Οι διακομματικές (Rep. vs. Dem.) και εσωκομματικές (εντός του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος) διαφωνίες αφορούν διάφορες πολιτικές του Farm Bill, που κυρίως αντιστοιχούν σε υψηλά επίπεδα δαπανών, όπως το “δίχτυ ασφαλείας” (safety net) παροχής ενισχύσεων σε αγρότες, τις ασφαλιστικές καλύψεις για τυχόν προβλήματα εσοδείας των καλλιεργειών, καθώς και σειρά επιμέρους αγροτικών προγραμμάτων, όπως το επισιτιστικό πρόγραμμα ενίσχυσης οικογενειών χαμηλού εισοδήματος SNAP / Supplemental Nutrition Assistance Program. Οι σχετικές διαφωνίες εκτείνονται σε τέτοιο βαθμό ώστε δεν έχουν καν διαμορφωθεί και κατατεθεί συγκεκριμένες εναλλακτικές προτάσεις προς κοστολόγηση στο διακομματικό Γραφείο CBO / Congressional Budget Office (διαδικασία που επιτρέπει την καλύτερη αντίληψη των διαφορών σε οικονομικούς όρους, κατά την εκτέλεση του Farm Bill).

Αν και τα δύο κόμματα επιθυμούν επί της ουσίας την στήριξη του αγροτικού τομέα της χώρας και των εργαζόμενων σε αυτόν, οι αναλυτές εκτιμούν ότι ίσως χρειαστούν μήνες προτού καταρτιστεί και ψηφισθεί το επόμενο Farm Bill, με ανάλογες δυσμενείς συνέπειες για την α/αγροτική ανάπτυξη στο μεταξύ. Σημειώνεται ότι τα περισσότερα από τα προγράμματα του Farm Bill έχουν διασφαλισμένη χρηματοδότηση (ως υποχρεωτικές δαπάνες / mandatory spending) έως το τέλος του 2023, καθώς συντρέχουν δύο προθεσμίες λήξης: μια του φορολογικού έτους (30.9.2023, λήξης της γενικής ισχύος νόμου) και μια του ημερολογιακού αγροτικού έτους (31.12.2023, λήξης και των υποχρεωτικών δαπανών του νόμου). Ως εκ τούτου, μια ολιγόμηνη μόνο καθυστέρηση ανανέωσης (συνήθης πρακτική και σε

προηγούμενες εκφάνσεις του νομοθετήματος) δεν αποτελεί πρόβλημα, ωστόσο εάν δεν ολοκληρωθεί η διαδικασία μέχρι τους πρώτους μήνες του 2024 εικάζεται θα υπάρξει εμπλοκή λόγω των προεδρικών εκλογών, και ενδεχομένως σημαντική πλέον καθυστέρηση.

Σύμφωνα με σχετική έκθεση της Υπηρεσίας CRS / Congressional Research Service, η αποτυχία ανανέωσης του Farm Bill θα οδηγήσει σε παύση των υποχρεωτικών προγραμμάτων (τα οποία έχουν μεσοπρόθεσμο ορίζοντα χρηματοδότησης, λήγουν 31.12.2023 και εκτιμάται ως ιδιαίτερα δύσκολη η έγκαιρη πρόβλεψη των αντίστοιχων ετήσιων δαπανών), ενώ μπορεί να εξακολουθήσει η υλοποίηση των επιμέρους προαιρετικών προγραμμάτων (discretionary spending) μέσω άλλων νομοθετημάτων, με χρηματοδότηση που αποφασίζεται ούτως ή άλλως σε ετήσια βάση στο πλαίσιο του ετήσιου προϋπολογισμού.

Τέλος, σημαντική εξέλιξη αποτελεί η επίτευξη συμφωνίας στο Κογκρέσο για την υιοθέτηση προσωρινού προϋπολογισμού 45 ημερών, για την αποφυγή της στάσης πληρωμών (shutdown) στον ομοσπονδιακό δημόσιο τομέα. Ως εκ τούτου, θα συνεχίσει απρόσκοπτα η χρηματοδότηση ορισμένων τουλάχιστον προγραμμάτων του Farm Bill, τα οποία, όπως προαναφέρθηκε, διαθέτουν διασφαλισμένη χρηματοδότηση έως το τέλος του ημερολογιακού/γεωργικού έτους.